

ITINERARI PER LA VILA

Per facilitar la vostra visita, us podeu descarregar el [mapa de Martorell](#). L'itinerari descrit a continuació transcorre per l'extrem inferior dret del mapa, entre els rius Anoia i Llobregat.

Començarem a la plaça de **l'església parroquial de Santa Maria**. La primera església documentada va ser construïda al segle XI en estil romànic, encara que no s'ha trobat cap resta. Posteriorment es va construir un temple barrejant els estils gòtic i renaixentista. L'edifici va ser bombardejat durant la Guerra Civil i el que veiem actualment es va construir entre el 1941 i 1944 sobre les restes de l'edifici gòtic. És obra de l'arquitecte Francesc Folguera, ajudant de Gaudí a la Sagrada Família, i també hi va col·laborar l'arquitecte martorellenc, Josep Ros i Ros (veure [itinerari modernista](#)). La portalada renaixentista ubicada al lateral, procedeix de l'edifici anterior i va ser conservada al museu municipal Vicenç Ros fins el 1992.

Continuarem la visita pel carrer de Francesc Santacana i al número 14 trobarem la **casa natal del tenor Josep Palet** (1877-Milà 1941) triomfador als millors teatres d'Europa i Amèrica que, posseïa un dels repertoris operístics més extensos de l'època.

Seguidament, fent cantonada amb el carrer del'Aigua, trobem **L'Enrajolada-Casa Museu Santacana**, fundada el 1876 per Francesc Santacana i Campmany (1810-1896). Representa un dels museus més antics del nostre país. L'edifici té quatre plantes i un bonic pati amb jardí. Compta amb un fons eclèctic integrat per rajoles dels segles XIV al XX, peces de ceràmica i pintures realitzades pel mateix Francesc Santacana o pintors amb els que va estar en contacte (visites concertades trucant al telèfon 93 774 22 23).

Passejant pel carrer Francesc Santacana, al número 23, trobarem la **casa natal del compositor Joan Cererols** (1618-1680) músic i monjo benedictí de l'abadia de Montserrat, instrumentista i compositor de música religiosa.

A la plaça de la Vila número 7, hi ha l'edifici neoclàssic de **Cal Nicolau**, actual escola de música, construït el 1834. L'interior guarda un important conjunt de pintura mural d'estil imperi, del segle XIX. Una de les estances rep el nom de "habitació de la reina", en referència a la reina Isabel II que va estar aquí allotjada.

Seguint el mateix carrer, arribarem a l'**Ajuntament**, antic casal dels procuradors dels senyors de Martorell. Edificat al segle XVI va ser modificat al llarg dels anys. A la segona meitat del segle XIX, l'últim senyor de Martorell, Florenci Cavero, darrer marquès dels Vélez, va vendre l'edifici al seu apoderat Antoni Buixeres, notari de Martorell. Aquest canvi de propietari motivà que l'antic edifici, conegut fins aleshores com la casa del Marquès, fos conegut per les noves generacions pel nom de Cal Notari. L'any 1937, a l'edifici original se li varen afegir dos nivells superiors i la decoració a base d'esgrafiats, obra de l'artista Ferran Serra on es representen les figures al·legòriques dels rius Anoia i Llobregat. Conserva al seu nivell inferior elements originals com el portal adovellat o la finestra amb llinda i brancals de pedra.

Podeu trobar més informació a la [ruta dels esgrafiats](#).

Just al davant de la Casa de la Vila, si ens fixem al terra, trobem una llosa on es troba el refugi antiaeri. Va ser un dels construïts en el marc de la Guerra Civil. Fou localitzat el 1990, a conseqüència de les obres de pavimentació de la plaça i donat el seu bon estat de conservació. L'Ajuntament habilita la visita un cop a l'any normalment durant el mes d'Abril coincidint amb la celebració de la Fira de la Primavera.

Del refugi antiaeri es conserven actualment uns 35 metres de llargada. Fa 1,20 metres d'amplada i entre 1,80 i 2 metres d'alçaria per la part central. Es troba a una profunditat màxima d'uns 8 metres i s'hi accedeix per 27 graons. Està excavat a l'argila, les seves parets es troben recobertes de maons relligats amb petites dosis de ciment, la coberta és de volta de canó i el sòl de terra endurida. Podeu trobar informació detallada en [aquest fulllet informatiu](#).

A la plaça de la Vila 41 trobem la **Farmàcia Bujons**, actualment tancada al públic per reformes. Va romandre oberta entre el 1842 i el 1957. Es pot apreciar la seva façana esgrafiada per Ferran Serra amb elements decoratius propis de l'ús de l'edifici com una mà de morter, un alambí o pots de farmàcia.

Instal·lat a l'antiga Casa Par a la Plaça de les Hores, descobrim el centre **Muxart, Espai d'Art i Creació Contemporanis**, que des del març del 2011 acull una mostra de les obres de l'artista martorellenc Jaume Muxart nascut el 1922. L'artista va formar part del grup Taüll, constituït el 1955, conjuntament amb Antoni Tàpies entre d'altres artistes.

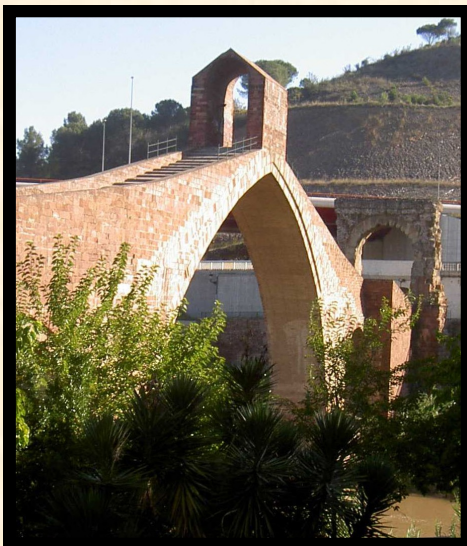
Seguint l'itinerari, pel carrer d'Anselm Clavé, al número 8 trobem la **casa Gausa**, la més antiga del municipi, edificada cap els segles XIV i XV i que actualment està dividida en dues. La façana està feta de pedra escairada i conserva una de les dues finestres gòtiques tripartida per dues columnetes.

La **capella de Sant Joan**, situada al carrer de Pere Puig 61, està documentada el 1216 i és l'únic que resta de l'antic hospital de Martorell. Consta d'una sola nau amb volta de canó apuntada i tres arcs ogivals. Del segle XVIII són el cor i la façana decorada amb esgrafiats de Jaume Amat .

El presbiteri està presidit per un reatule amb altar. Dues columnes salomòniques amb capitells jònics decorades amb pàmpols i ocells emmarquen una pintura sobre fusta de la Mare de Déu amb el Nen del segle XIV.

Seguint pel carrer de Pere Puig, arribarem a la riba del riu Llobregat sobre del qual trobem el Pont del Diable. A l'esquerra estan les restes de la **capella de Sant Bartomeu**. Documentada al segle XIII i coneguda a través de gravats que il·lustraven el pont, va ser destruïda el 1835. S'hi pot veure la planta rectangular, amb restes del paviment i dels contraforts. S'ha constatat l'existència d'un cementiri annex.

Sense dubte l'element arquitectònic més emblemàtic de Martorell és el **pont del Diable**. D'origen romà (8-10 A.C.) formava part de la via Augusta que unia Cadis amb Roma. A causa de les crescudes del riu, ha estat refet en diverses ocasions. El 1283 es va fer una reconstrucció en estil gòtic, amb dos arcs ogivals. L'última reforma important va ser al 1962, després que va ser dinamitat l'arc gòtic durant la Guerra Civil, però es va refer mantenint fidel l'estructura de la reforma gòtica. La importància estratègica del pont durant la segona meitat del segle XVIII va propiciar la construcció d'una caserna de cavalleria. Actualment la **Caserna** ha estat reconstruïda i des del 2011 és la seu del Centre d'Interpretació del Patrimoni martorellenc que acull diverses exposicions.

Si volem ampliar la passejada per la Vila, des de la plaça de les Hores podem pujar cap el carrer del Mur per admirar la **torre de les Hores** (propietat particular). Va ser la casa del filòsof Francesc Pujols i al seu interior està la biblioteca i records de la seva obra. De planta quadrada, està rematada per una torreta mirador i tota la vivenda està envoltada per un jardí.

Creuem el carrer del Mur i trobem **El Progrés**. Compta amb l'edifici del café d'estètica noucentista inaugurat el 1928 i amb sala d'espectacles de l'any 1931 amb pista de ball i llotges de fusta.

Pujant per un dels costats, arribem al **museu municipal Vicenç Ros i el Memorial** (únicament visites concertades trucant al 93 774 22 23). El museu està ubicat a l'antic convent dels caputxins, edificat al segle XVII, en el que podem admirar composicions de rajoles catalanes de temàtica religiosa, plafons de caceres i un important fons etnològic com les bótes de vi "vaixells", fins a eines i estris de diferents oficis així com el primer carro matriculat a Martorell. També conserva elements decoratius de l'antiga església parroquial de Santa Maria com les gàrgoles, i el mecanisme del primer rellotge ubicat al Seny de les Hores, un dels més antics de Catalunya.

ENTORN

Martorell ofereix també la possibilitat de practicar senderisme. Des d'aquesta localitat podeu recórrer el riu Llobregat fins a la seva desembocadura a El Prat (a peu, bicicleta o a cavall), fer camina-des d'una o dues hores per la serra de les Torretes o anar fins a Montserrat tot resseguint el Camí de Sant Jaume

Podeu trobar més propostes de recorreguts a peu per senders o per descobrir el patrimoni de la nostra vila a turisme.martorell.cat